

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIAI

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Lietuvos Respublikos Generalinei prokuratūrai
Rinktinės g.5A, Vilnius

2019-12-04 Nr.1

PRAŠYMAS DĖL VIEŠOJO INTERESO GYNIMO

Seimo narė Aistė Gedvilienė (toliau – Pareiškėja), remdamasi šiame prašyme išdėstytomis aplinkybėmis ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 19 straipsniu, kreipiasi dėl pažeisto viešojo intereso gynimo. Pareiškėjos nuomone, viešasis interesas pažeistas VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus pareigoms užimti konkurso laimėtoju pripažįstant Valdą Kaubrę ir skiriant Valdą Kaubrę VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriumi.

Pažymėtina, kad 2019 m. rugpjūčio mėnesį Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija paskelbė konkursą VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus pareigoms užimti. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. rugpjūčio 7 d. įsakymu Nr. D1-481 patvirtintų VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus pareigybės nuostatų (priedas Nr.1) 3.2. punkte nustatyti specialieji reikalavimai, asmeniui einančiam direktoriaus pareigas, t. y. turėti ne mažesnę kaip 3 metų patirtį miškininkystės ar aplinkosaugos srityje ir ne mažesnę kaip 3 metų vadovavimo didelei įmonei, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo (toliau – Finansinės atskaitomybės įstatymas) 4 straipsnio 4 dalyje, ar didelės įmonės, kaip ji apibrėžta Finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje, struktūriniam padaliniui, arba įmonių grupei, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje, kurios įmonių rodiklių suma atitiktų didelei įmonei keliamus reikalavimus, nurodytus Finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje, patirtį. Tai reiškia, kad buvo nustatyti aiškūs specialieji kvalifikaciniai reikalavimai, kuriuos turi atitikti asmuo pretenduojantis užimti VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus pareigas.

2019 m. rugsėjo 26 d. vykusį konkursą VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus pareigoms užimti laimėjo Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. rugpjūčio 2 d. įsakymu Nr. AMP1-123 (priedas Nr.2) laikinai paskirtas eiti VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus pareigas Valdas Kaubrė.

Atsižvelgusi į LRT atlikto ir 2019 m. spalio 9 d. paskelbto žurnalistinio tyrimo¹ rezultatus, t.y. tai, kad Valdas Kaubrė galimai neatitinka kvalifikacinių reikalavimų, nes neturi vadovavimo didelei įmonei

¹ <https://www.lrt.lt/naujienos/lrt-tyrimai/5/1104926/naujasis-misku-uredas-skvernelio-aplinkos-medziokles-partneris>

patirties, Pareiškėja 2019 m. spalio 15 d. raštu Nr. SN-S16 (priedas Nr.3) kreipėsi į Lietuvos Respublikos aplinkos ministrą Kęstutį Mažeiką prašydama pateikti informaciją dėl Valdo Kaubrės atitikties kvalifikaciniam reikalavimui turėti ne mažesnę kaip 3 metų vadovavimo didelei įmonei, didelės įmonės struktūriniam padaliniui, ar įmonių grupei, patirtį.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2019 m. lapkričio 12 d. raštu Nr. (56-3)-D8(E)-3024 (priedas Nr.4) persiuntė Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro raštą (priedas Nr.5), kuriame nurodyta, kad Valdas Kaubrė nuo 2007 m. birželio 14 d. iki 2010 m. gruodžio 20 d. dirbo UAB „Domše miškas“ direktoriaus pavaduotoju, nuo 2010 m. gruodžio 21 d. iki 2012 m. sausio 2 d. generalinio direktoriaus pavaduotoju, nuo 2012 m. sausio 3 d. ėjo generalinio direktoriaus pareigas. Minėtame rašte nurodyta, kad nuo 2017 m. gruodžio 29 d. (2017 m. gruodžio 28 d. aplinkos ministro įsakymas Nr. AMP1-185) iki 2019 m. kovo 19 d. (2018 m. kovo 19 d. aplinkos ministro įsakymas Nr. AMP1-57) Valdas Kaubrė buvo paskirtas laikinai eiti VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus pareigas (ankstesnis įstaigos pavadinimas – VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas). Nuo 2019 m. rugpjūčio 2 d., pasitraukus iš pareigų VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriui, Valdas Kaubrė vėl laikinai paskirtas eiti VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus pareigas (2019 m. rugpjūčio 2 d. aplinkos ministro įsakymas Nr. AMP1-123). Atsakant į Pareiškėjos klausimą dėl Valdo Kaubrės vadovavimo didelei įmonei patirties, minėtame Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro rašte nurodoma, kad VĮ Valstybinių miškų urėdija valdo daugiau nei 1 mln. hektarų miškų, įmonėje dirba daugiau nei 3000 darbuotojų, metinės veiklos pajamos yra daugiau kaip 180 mln. eurų. UAB „Domše Lietuva“ buvo AB „Domsjo Fabriken“ struktūrinis padalinys, kuriame dirbo 415 darbuotojų, pajamos per metus siekė 160 mln. eurų. Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro vertinimu, šie duomenys rodo, kad Valdas Kaubrė turi 3 metų vadovavimo didelei įmonei, kaip ji apibrėžta Finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje, patirtį.

Pažymėtina, kad toks Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro vertinimas yra nepagrįstas ir Valdas Kaubrė neatitinka VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus pareigybės nuostatų 3.2 punkte numatytų specialiųjų reikalavimų turėti ne mažesnę kaip 3 metų vadovavimo didelei įmonei, didelės įmonės struktūriniam padaliniui ar įmonių grupei, patirtį dėl žemiau dėstomų priežasčių.

Pirma, UAB „Domše Lietuva“ nėra ir nebuvo Domsjo Fabriker AB filialu ar atstovybe, todėl UAB „Domše Lietuva“ nėra ir negali būti laikoma struktūriniu juridinio asmens (Domsjo Fabriker AB) padaliniu nei Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 2.53 straipsnio, nei CK 2.56 straipsnio prasme. UAB „Domše Lietuva“ pagal savo teisinį statusą yra savarankiškas juridinis asmuo, įregistruotas 2006 m. rugpjūčio 7 d., kurio teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė. Taigi, priešingai nei teigiama Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro rašte, Valdas Kaubrė neatitiko specialaus kvalifikacinio reikalavimo, keliamo VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriui, turėti ne mažesnę kaip 3 metų vadovavimo didelės įmonės, kaip ji apibrėžta Finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje, struktūriniam padaliniui, patirtį.

Antra, Valdas Kaubrė neatitinka specialaus kvalifikacinio reikalavimo turėti ne mažesnę kaip 3 metų vadovavimo didelei įmonei, kaip ji apibrėžta Finansinės atskaitomybės 4 straipsnio 4 dalyje, patirtį, nes,

remiantis VĮ Registrų centro pateiktais UAB „Domše Lietuva“ finansinės atskaitomybės dokumentais (priedas Nr. 6), minėta bendrovė neatitinka Finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje nustatytų reikalavimų, kad būtų priskirta didelės įmonės kategorijai. Pagal Finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 4 dalį, didelės įmonės – įmonės, kurių ne mažiau kaip du rodikliai paskutinę finansinių metų dieną viršija dydžius, nurodytus šio straipsnio 3 dalyje. Minėto straipsnio 3 dalyje nurodyti dydžiai: 1) balanse nurodyto turto vertė – 20 000 000 eurų; 2) pardavimo grynosios pajamos per ataskaitinius finansinius metus – 40 000 000 eurų; 3) vidutinis metinis darbuotojų skaičius pagal sąrašą per ataskaitinius finansinius metus – 250 darbuotojų. Remiantis UAB „Domše Lietuva“ finansinės atskaitomybės dokumentais, laikotarpiu nuo 2011 m. iki 2015 m. nei vienas rodiklis neviršija Finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodytų dydžių. Aplinkybė, kad Valdas Kaubrė nuo 2017 m. gruodžio 29 d. iki 2019 m. kovo 19 d. ir nuo 2019 m. rugpjūčio 2 d. iki 2019 m. rugpjūčio 7 d. laikinai ėjo VĮ Valstybinių miškų urėdijos (ankstesnis įstaigos pavadinimas – VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas) direktoriaus pareigas, taip pat nepagrindžia reikalavimo turėti ne mažesnę nei 3 metų vadovavimo didelei įmonei, kaip ji apibrėžta Finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje, patirtį, nes šias pareigas Valdas Kaubrė ėjo tik 1 metus ir nepilnus 3 mėnesius.

Trečia, nėra jokių duomenų, kad Valdas Kaubrė atitinka specialų kvalifikacinį reikalavimą ir turi ne mažesnę kaip 3 metų vadovavimo įmonių grupei, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje, kurios įmonių rodiklių suma atitiktų didelei įmonei keliamus reikalavimus, nurodytus Finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje, patirtį.

Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Valdas Kaubrė neatitinka Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. rugpjūčio 7 d. įsakymu Nr. D1-481 patvirtintų VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus pareigybės nuostatų 3.2. punkte nustatytų specialiųjų reikalavimų turėti ne mažesnę kaip 3 metų vadovavimo didelei įmonei, kaip ji apibrėžta Finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje, ar didelės įmonės, kaip ji apibrėžta Finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje, struktūriniam padaliniiui, arba įmonių grupei, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje, kurios įmonių rodiklių suma atitiktų didelei įmonei keliamus reikalavimus, nurodytus finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje, patirtį.

Šiuo atveju susiklostė situacija, kad nepaisant tos aplinkybės, jog Valdas Kaubrė neatitiko specialiųjų kvalifikacinių reikalavimų, keliamų direktoriaus pareigybei užimti, jam ne tik, kad buvo leista dalyvauti atrankoje, bet jis nepagrįstai pripažintas asmeniu laimėjusiu konkursą VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus pareigybei užimti ir paskirtas VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriumi.

Pažymime, kad specialieji kvalifikaciniai reikalavimai nėra savitiksliai, jų tikslas - sudaryti prielaidas tikėtis, kad į nurodytą pareigybę būtų atrenkami tinkamiausi, labiausiai kvalifikuoti specialistai, turintys ne tik aukščiausius profesinius įgūdžius, bet pasižymintys ir vadybiniais bei organizaciniais sugebėjimais, kuriems turi įtakos vadovavimo didelei įmonei trukmė, o konkurso VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus pareigybei užimti tikslas – parinkti į pareigas joms geriausiai tinkamą asmenį.

Akivaizdu, kad Valdą Kaubrę pripažinus konkursą laimėjusiu asmeniu ir paskyrus jį į VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus pareigas, nors jis neatitinka specialiųjų kvalifikacinių reikalavimų keliamų šiai pareigybei užimti, yra grubiai pažeistas viešasis interesas. Pažymėtina, kad nors įstatymų leidėjas nepateikė viešojo intereso sąvokos, teismų praktikoje viešasis interesas suvokiamas kaip tai, kas objektyviai yra reikšminga, reikalinga, vertinga visuomenei ar jos daliai. Kasacinio teismo praktikoje, nagrinėjant ginčus dėl konkurso į konkrečias pareigas rezultatų panaikinimo, pažymėta, kad jeigu konkursas organizuojamas valstybinės įmonės vadovo pareigoms, tai konkurso tinkamu organizavimu ir rezultatais yra suinteresuota visuomenė, todėl šiuo atveju konstatuojamas viešasis interesas (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2009 m. kovo 2 d. nutartis, priimta civilinėje byloje V. N. v. Plungės rajono savivaldybės administracija ir kt., bylos Nr. 3K-3-83/2009 ir kt.*). Atkreiptinas dėmesys, kad visuomenė yra suinteresuota, jog valstybės įmonei, kurios tikslas atsakingai valdyti patikėtą valstybės turtą – Lietuvos miškus, vadovaujančių darbuotojų pareigas eitų tik aukščiausios kvalifikacijos specialistai, atitinkantys tam tikrus profesinius standartus ir specialiuosius reikalavimus.

Išdėstytų aplinkybių visuma leidžia daryti pagrįstą išvadą, kad VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus pareigoms užimti konkurso laimėtoju pripažįstant Valdą Kaubrę ir skiriant Valdą Kaubrę VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriumi yra pažeistas viešasis interesas, todėl yra pagrindas kreiptis dėl viešojo intereso gynimo.

Atsižvelgusi į tai, kas išdėstyta ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 19 straipsnio 4 dalis 1 punktu, prašau:

- kreiptis į teismą su ieškiniu prašant panaikinti 2019 m. rugsėjo 26 d. vykusio konkurso VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus pareigybei užimti rezultatus ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymą, kuriuo, atsižvelgus į konkurso rezultatus, Valdas Kaubrė paskirtas VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriumi.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. rugpjūčio 7 d. įsakymu Nr. D1-481 patvirtinti VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus pareigybės nuostatai;
2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. rugpjūčio 2 d. įsakymas Nr. AMP1-123;
3. 2019 m. spalio 15 d. raštas Nr. SN-S16;
4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2019 m. lapkričio 12 d. raštas Nr. (56-3)-D8(E)-3024;
5. Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro raštas;
6. UAB „Domše Lietuva“ finansinės atskaitomybės dokumentai.

Seimo narė

Aistė Gedvilienė